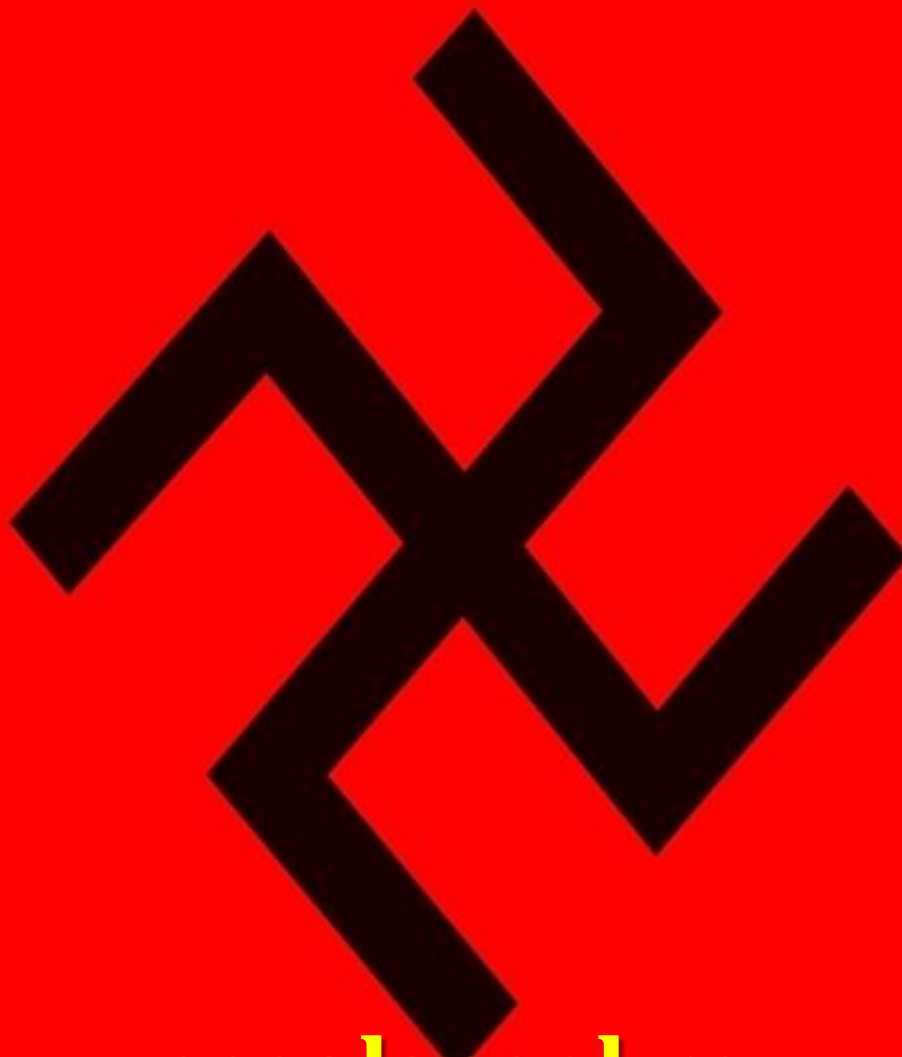

STUDIU DE CAZ: FASCISMUL ȘI NAZISMUL

scoalacool.ro

Fascismul

1919-1939 - în Italia, nemulțumirile legate de tratatele de Pace de la Paris, dificultățile economice și problemele sociale au provocat ascensiunea forțelor extremiste de dreapta.

1919 - la Milano, Benito Mussolini (1922-1943) a înființat „*Fasciile italiene de luptă*”, organizație cu revendicări naționaliste (1921: mișcarea s-a transformat în Partidul Național Fascist).

22-29 octombrie 1922 - Mussolini a organizat „*Marșul asupra Romei*” (40.000 de cămăși negre) ⇒ regele Victor Emmanuel al III-lea (1900-1946) l-a numit șef al guvernului.

1925-1926 - Benito Mussolini a instituit un regim autoritar prin „*legile fascistissime*”: instituțiile democratice au căpătat un rol decorativ, deputații opoziției au fost excluși din Parlament, partidele politice au fost interzise și a fost instituită cenzura; puterea executivă și cea legislativă au fost deținute de Mussolini (*Il Duce*), care s-a bazat pe poliția politică, OVRA, pentru a îndepărta dușmanii regimului.

Pe plan intern, statul a practicat autarhia, un sistem economic ce s-a bazat pe utilizarea exclusivă a resurselor naționale și din colonii, suprimând pe cât posibil importurile.

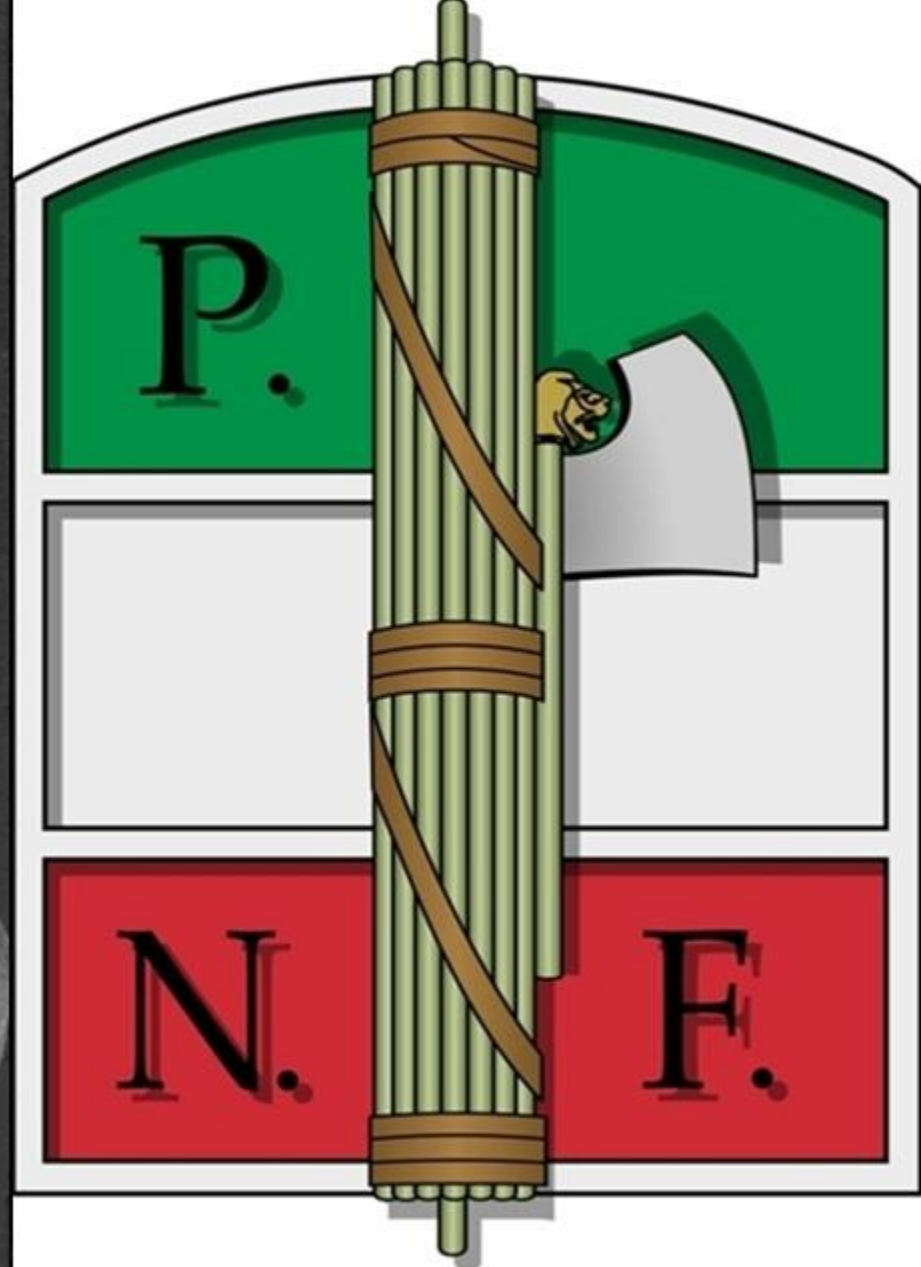
Pe plan extern, regimul lui Mussolini a dus o politică agresivă de expansiune teritorială cu ajutorul armatei (3 octombrie 1935-5 mai 1936: al doilea război italo-etioopian și transformarea Etiopiei în colonie; 7-12 aprilie 1939: invazia și ocupația Albaniei) și de apropiere de Germania lui Adolf Hitler și Japonia (1936-1937: Axa Berlin-Roma-Tokyo).

Familie de italieni săraci (Italia, 1919)

Benito Mussolini

**Sigla Partidului Național
Fascist**

FASCI ITALIANI DI COMBATTIMENTO - Comitato Centrale

MILANO - Via Paolo da Cannobbio, 37 - Telefono 7156

Italiani!

Ecco il programma nazionale di un movimento sanamente italiano. Rivoluzionario, perché antidogmatico e antidemagogico; fortemente innovatore perché antipregiudizievole.

Noi poniamo la valorizzazione della guerra rivoluzionaria al di sopra di tutto e di tutti.

Gli altri problemi: burocrazia, amministrativi, giuridici, scolastici, coloniali, ecc. li tratteremo quando avremo creato la classe dirigente.

Per questo NOI VOGLIAMO:

Per il problema politico

- a) — Suffragio universale a scrutinio di Lista regionale, con rappresentanza proporzionale, voto ed eleggibilità per le donne.
- b) — Il minimo di età per gli elettori abbassato ai 18 anni; quello per i Deputati abbassato ai 25 anni.
- c) — L'abolizione del Senato.
- d) — La convocazione di una Assemblea Nazionale per la durata di tre anni, il cui primo compito sia quello di stabilire la forma di costituzione dello Stato.
- e) — La formazione di Consigli Nazionali tecnici del lavoro, dell'industria, dei trasporti; dell'igiene sociale, delle comunicazioni ecc. eletti dalle collettività professionali o di mestiere, con poteri legislativi, e col diritto di eleggere un Commissario Generale con poteri di Ministro.

Per il problema sociale:

NOI VOGLIAMO:

- a) — La sollecita promulgazione di una Legge dello Stato che sancisca per tutti i lavoratori la giornata legale di otto ore di lavoro.
- b) — I minimi di paga.
- c) — La partecipazione dei rappresentanti dei lavoratori al funzionamento tecnico dell'industria.
- d) — L'affidamento alle stesse organizzazioni proletarie (che ne siano degne moralmente e tecnicamente) della gestione di industrie o servizi pubblici.
- e) — La rapida e completa sistemazione dei ferrovieri e di tutte le industrie dei trasporti.
- f) — Una necessaria modificazione del progetto di legge di assicurazione sull'invalidità e sulla vecchiaia, abbassando il limite di età proposto attualmente a 65 anni, a 55 anni.

Per il problema militare:

NOI VOGLIAMO:

- a) — L'istituzione di una milizia Nazionale, con brevi periodi d'istruzione e compito esclusivamente difensivo.
- b) — La nazionalizzazione di tutte le Fabbriche di Armi e di esplosivi.
- c) — Una politica estera nazionale intesa a valorizzare nelle competizioni pacifiche della civiltà, la nazione italiana nel mondo.

Per il problema finanziario:

NOI VOGLIAMO:

- a) — Una forte imposta straordinaria sul capitale a carattere progressivo, che abbia la forma di vera **ESPROPRIAZIONE PARZIALE** di tutte le ricchezze.
- b) — Il sequestro di tutti i beni delle **Congregazioni religiose** e l'abolizione di tutte le mense Vescovili, che costituiscono una enorme passività per la Nazione, e un privilegio di pochi.
- c) — La revisione di tutti i contratti di forniture di guerra, ed il sequestro dell'85% dei profitti di guerra.

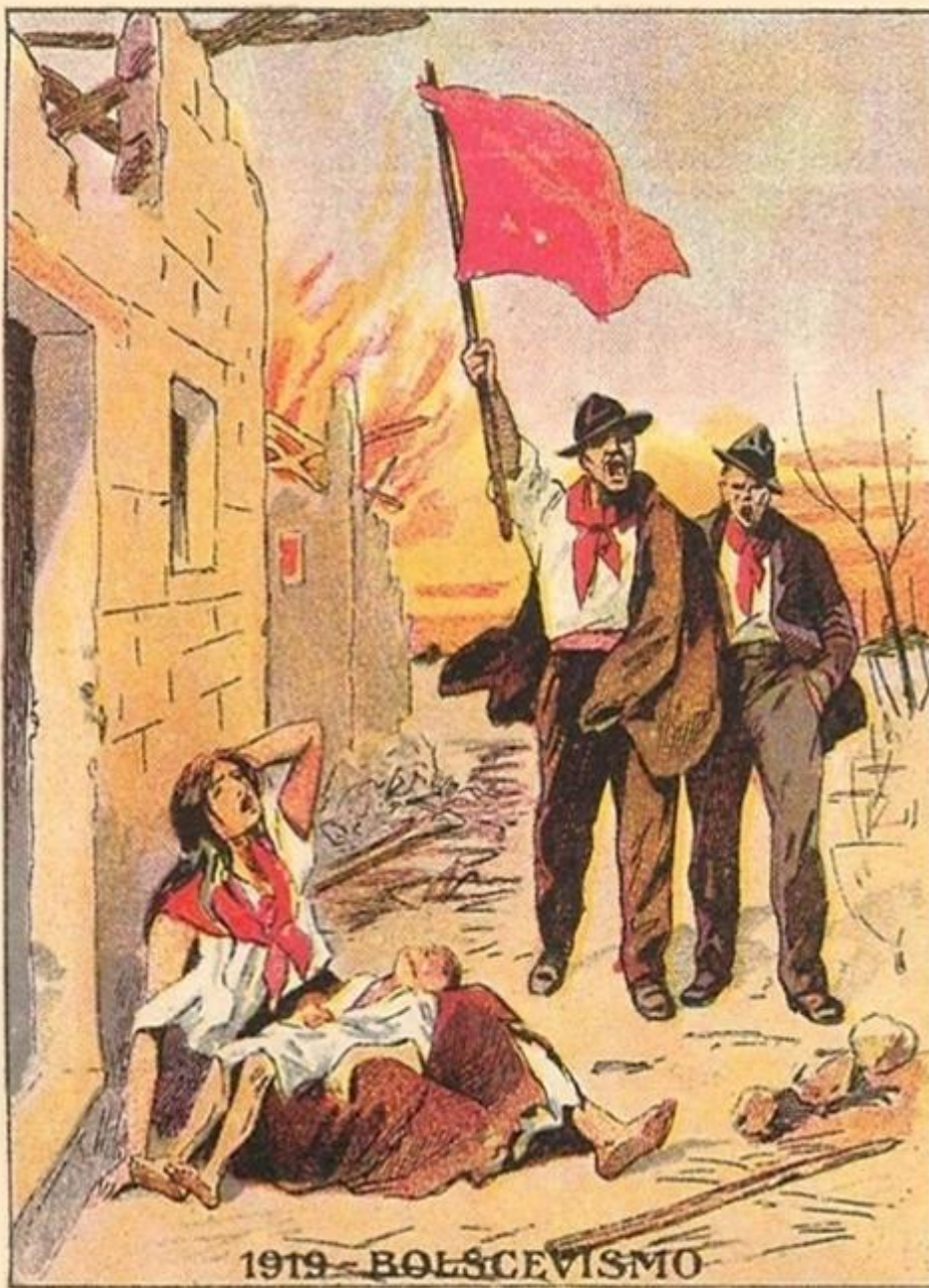
Manifestul „Fasciilor italiene de luptă” publicat în *Il Popolo d'Italia* (Italia, 6 iunie 1919)

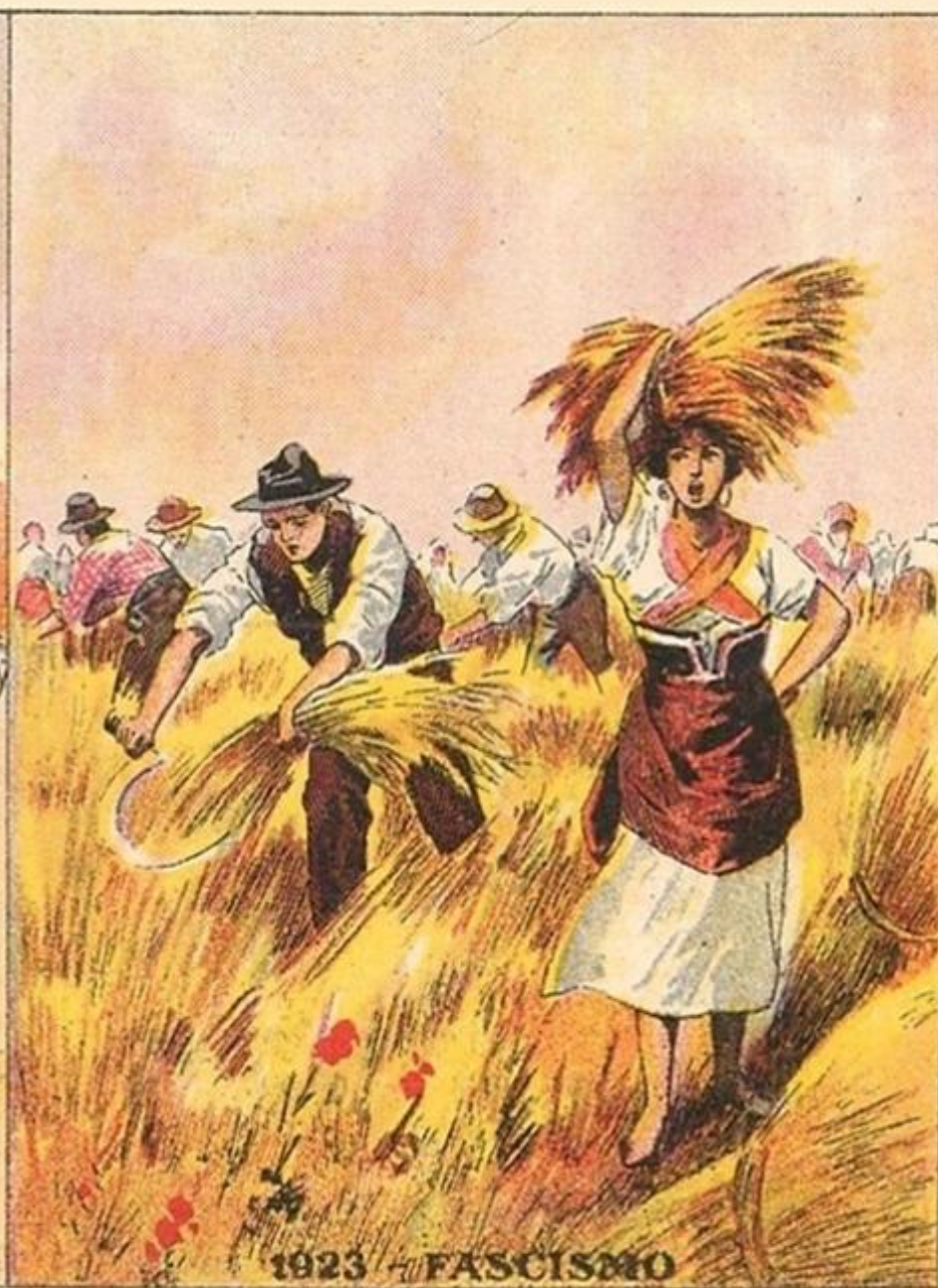
„Marșul asupra Romei” (Italia, 22-29 octombrie 1922)

Victor Emanuel al III-lea

1919 - BOLSCEVISMO

1923 - FASCISMO

Afiș electoral de propagandă fascistă (Italia, 1924)

Mussolini se adresează mulțimii (Italia, 1935)

Luptă din cadrul celui de-al doilea război italo-etiopian (1935-1936)

Invazia italiană a Albaniei (1939)

Imperiul colonial italian (1939)

Întâlnire Mussolini-Hitler (Italia, 1934)

Întâlnire Hitler-Mussolini (Germania, 1937)

Nazismul

1918-1919 - desfășurarea Revoluției Germane ⇒ căderea guvernului, abdicarea împăratului Wilhelm al II-lea și instabilitate politică (revolta spartakistă), noua conducere cerând încheierea armistițiului (11 noiembrie 1918) prin care s-a pus capăt Primului Război Mondial.

1920-1933 - Republica de la Weimar, o democrație parlamentară care a fost zguduită de instabilitate și polarizare socială, nu a reușit să relanseze economia, fiind afectată de Marea Criză Economică ⇒ ascensiunea extremei drepte.

1919-1933 - Partidul Național Socialist al Muncitorilor Germani (N.S.D.A.P., nazist), condus de Adolf Hitler (1933-1945), a atras sprijinul populației germane, prin promovarea unui discurs revanșard (prevederile păcii din 1919 trebuiau reconsiderate, iar teritoriile pierdute retrocedate Germaniei), naționalist, rasist, antisemit (atitudine ostilă față de evrei), anticomunist și anticlericalist.

8-9 noiembrie 1923 - a avut loc Puciul de la berărie: Adolf Hitler a încercat să ajungă în fruntea Germaniei printr-o lovitură de stat ⇒ Hitler a fost arestat, pe parcursul celor nouă luni de detenție a scris lucrarea de căpătâi a mișcării naziste, *Mein Kampf* (din limba germană: „*Lupta mea*”).

**Proteste berlinezilor în perioada Revoluției
Germane (1919)**

Wilhelm al II-lea

Doi copii germani se joacă cu mii de bancnote ca urmare a hiperinflației (Germania, 1923)

O germancă întreține focul cu mii de mărci lipsite de valoare (Germania, 1923)

Adolf Hitler

Mein Kampf

Adolf Hitler

Hitler în perioada detenției în Landsberg am Lech, Bavaria (Germania, 1924)

Nazismul

6 noiembrie 1932 - naziștii au câștigat alegerile parlamentare (33.1% din voturi), dar nu au obținut majoritatea ⇒ 30 ianuarie 1933 - cu ajutorul politicianilor, Hitler a devenit cancelarul Germaniei.

1933-1939 - Adolf Hitler (1934: *Fuhrer*, din limba germană: „conducător”) a luat măsuri pentru lichidarea democrației: folosirea poliției politice, Gestapo (1933); dizolvarea sindicatelor și a partidelor politice (cu excepția celui nazist); înlăturarea adversarilor politici din partid (30 iunie-2 iulie 1934 - *Noaptea cuțitelor lungi*: lichidarea opozanților din aripa paramilitară SA - *Sturmabteilung* = „Batalioanele de asalt” - și a liderului Ernst Julius Rohm); promovarea urii de rasă și persecutarea evreilor (1935: Legile de la Nurnberg; 9-10 noiembrie 1938: *Noaptea de Cristal*: mișcare violentă antisemită); îndoctrinarea germanilor (Tineretul Hitlerist și Liga Fetelor Germane).

Pe plan extern, regimul lui Hitler a urmărit distrugerea ordinii interbelice, militând pentru refacerea puterii armatei germane (1935-1936), anexarea Austriei - *Anschluss* (13 martie 1938), a Regiunii Sudete de la Cehoslovacia (29-30 septembrie 1938) și de apropiere de Italia lui Benito Mussolini, Japonia (1936-1937: Axa Berlin-Roma-Tokyo) și U.R.S.S.-ul lui Iosif Vissarionovici Stalin.

**Adolf Hitler în timpul unui miting organizat
de N.S.D.A.P. (Germania, 1933)**

**Ernst
Julius Rohm**

Afiș de propagandă antisemită
(Germania, 1938)

Magazin deținut de un evreu distrus în
Noaptea de Cristal (Germania, 1938)

Imagini de propagandă nazistă

**Germani extaziați ovaționează
anexarea Austriei, *Anschluss-ul*
(Germania, 1938)**

**Etnici germani din Regiunea Sudetă îi
primesc cu flori pe soldații germani
(Cehia, 1938)**

BIBLIOGRAFIE

1. Ghețău, Gheorghe Florin, Ghețău, Olenca Georgiana, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Aramis, București, 2019.
2. Ochescu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Art Klett, București, 2020.
3. Stoica, Stan, Becheru, Dragoș Sebastian, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura CD Press, București, 2019.
4. Gheorghe, Maria Mariana, Săvuță, Irina Ema, Soare, Aurel Constantin, *Istorie: Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Litera, București, 2024.
5. Berstein, Serge, Milza, Pierre, *Istoria Europei*, Editura Institutul European, Iași, 1998.
6. Jenkins, Simon, *Scurtă istorie a Europei: de la Pericle la Putin*, Editura Litera, București, 2019.
7. Kershaw, Ian, *Drumul spre iad. Europa, 1914-1949*, Editura Litera, București, 2017.
8. Mazower, Mark, *Umbre peste Europa. Democrație și totalitarism în secolul XX*, Editura Litera, București, 2019.
9. Black, Jeremy, *Scurtă istorie a Italiei*, Editura Litera, București, 2021.
10. Tacchi, Francesca, *Istoria ilustrată a fascismului*, Editura Enciclopedia RAO, București, 2006.
11. Fulbrook, Mary, *O scurtă istorie a Germaniei*, Editura Institutul European, Iași, 2002.
12. Caplan, Jane (coordonator), *Istoria Germaniei naziste*, Editura Orizonturi, București, 2020.
13. Layton, Geoff, *Germania: Al Treilea Reich, 1933-1945*, Editura ALL, București, 2001.
14. Minerbi, Alessandra, *Istoria ilustrată a nazismului*, Editura Enciclopedia RAO, București, 2006.
15. Hett, Benjamin Carter, *Cum moare democrația: Ascensiunea la putere a lui Hitler și prăbușirea Republicii de la Weimar*, Editura Polirom, Iași, 2021.
16. McDonough, Frank, *Gestapo: Mit și realitate despre poliția secretă a lui Hitler*, Editura Trei, București, 2019.
17. Imagini: Google Images (domeniul public).

Vă mulțumim pentru atenție!

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

